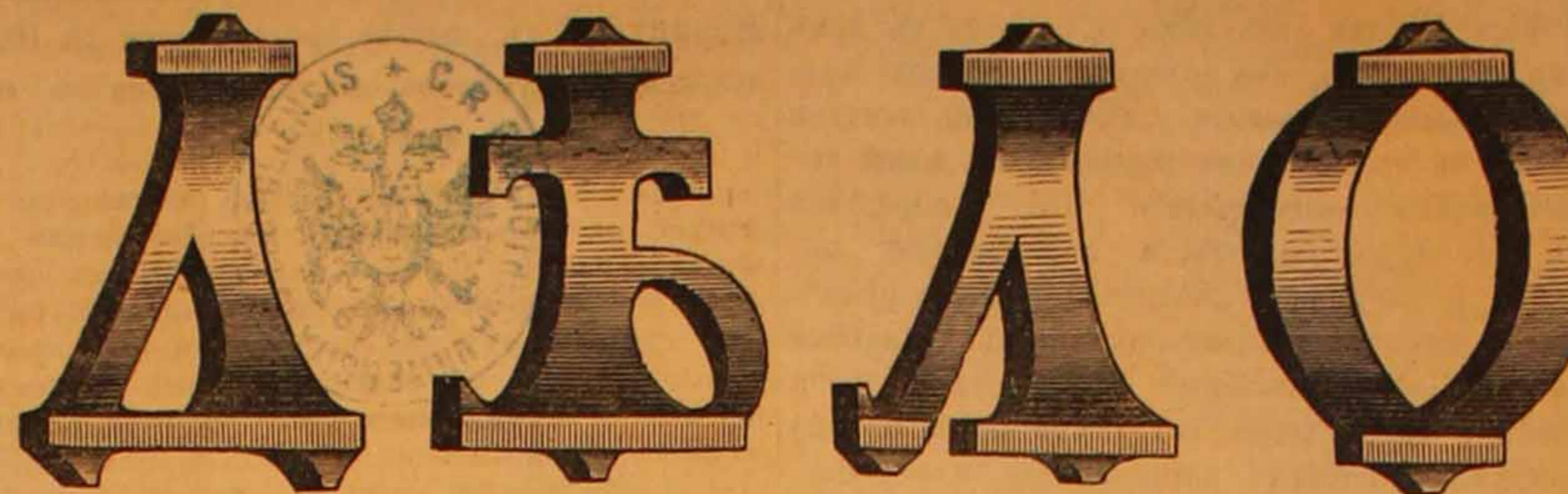

Выходитъ во Львовъ ще Вторника, Четверга и Суботы (кромъ рукою святаго) о 4-й год. попол. Литер. додатокъ „Библиотека наизнанку. повѣстокъ“ выходитъ по 2 печат. аркушъ кожного 16-го и послѣднаго для кожного мѣсяца. Редакція, администрація и экспедиція подъ Ч. 44 улица Галицка. Всѣ листы, посылки и рекламиаціи належать пересыпата подъ адресомъ: редакція и администрація „Дѣло“ Ч. 44 ул. Галицка. Рукописи не возвращаются только на попередніе застѣжки. Поздніюю чистку 12 кр. а. в. Оголошенія принимаютъ по чисткѣ 6 кр. а. в. бѣзъ одновремочнаго печатанія. Рекламиаціи неопечатаній вѣльши отъ порта. Предплату належать пересыпать франко (наилучшими почтовыми переказами) до: Администраціи чистки „Дѣло“, ул. Галицка, Ч. 44.

Съ днемъ 1 (13) цвѣтня разпочався другій кварталь сегордніого выдавницства „Дѣло“ и „Библиотеки наизнанку. повѣстокъ“. Просимо о надсыпанье дальніи предплаты и о скоре вырѣвнанье за-легостей.

Ново-приступающіи предплатники на „Библ. наизн. пов.“ достанутъ за доинатою 1 зр. а. в. печатокъ (12 аркушъ) повѣсти М. Іокая „Золотый Чоловѣкъ“.

Опознаніе до Русиновъ Львова!

Братя! Звѣстно Вамъ, якъ противъ волѣ владыкъ нашої церкви и мимо протесту оо. Василіанъ монастырь добромильскій зѣ всѣми фундаціями и капиталами дnia 3 (15) червня 1882 перейшовъ подъ зарядъ кс. Єзуїтівъ.

Звѣстно Вамъ такожъ, що противъ того вмѣшування чужихъ, звѣстныхъ зѣ своихъ относинъ до рускої церкви, монаховъ въ дѣла нашего обряду посли рускій голосно протестували.

Звѣстно Вамъ, що наше руске всенародне Вѣче, отбуте 17 (29) червня 1883 р. выслало въ тѣмъ дѣла центральному правительству резолюцію съ многими тысячами подпісью, жадаючи на основѣ неоспоримыхъ нашихъ правъ церковныхъ и народныхъ, усуненія кс. Єзуїтівъ зъ Добромиля.

Звѣстно Вамъ наконецъ, що на ту резолюцію до сего дня не получили мы нѣякої вітальнії, а кс. Єзуїти вже и на другій монастырь василіанській руки простягнули.

Братя! Зѣ всѣхъ країнъ краю доходить насъ вѣсти о загальному запекоюно уїздѣ. Рускій народъ, научений сумними досвѣдами історії, видить ясно, що міна реформа Василіанъ не лише нарушає запоручену намъ въ унії автономію рускої церкви, але такожъ веде постепенно до латинищення руского обряду и до винародовання Руси.

Зъ тихъ то причинъ, мы подписаній постановили просити Васъ, Братя Львовяне, на Вѣче въ нашъ „Народный Домъ“ на недѣлю, с. в. на дні 4 н. ст. маі с. р. о 3 годинѣ по полудни, що Ви выбрали зъ помѣжъ себе депутатію, котра-бы ц. к. правительству, нунциатурѣ святѣйшого Отца и престолу нашого справедливого Монарха предложила справедливій жалоби и бажанія Руси въ сїй справѣ.

Братя! Хвilia тяжка, справа важна!

Не залишайте си! Богатий чи бѣдний, високий достойникъ чи тихій роботникъ, приходьте!

Кому милій свій обрядъ, кто вѣрни сиь рускої церкви и руского народа, приайдть на Вѣче!

То Ваше право, то Вашъ обовязокъ, бо въ дѣлахъ нашого обряду и церкви вся Русь якъ духовна таїкъ и свѣтска принимала участіе. А свѣтска Русь повинна сего днімъ бѣльше дѣлти, бо духовній положено въ сїй справѣ на уста печатъ...

Приходьте! Васъ кличе церкви опечалена, Васъ зве доля руского народа.

У Львовѣ 18 (30) цвѣтня 1884.

Анатоль Вахнянинъ, Антоній Горбачевскій, Дрѣ Іванъ Добрянський, Дрѣ Михаїлъ Король, Дрѣ Іванъ Литинський, Осипъ А. Марковъ, Василь Наїбриній, Дрѣ Александеръ Огенивскій, Дрѣ Левъ Павенцій, Володимиръ Підліщецький, Юліанъ Романчукъ, Михаїлъ Слюжаровъ, Дрѣ Корнило Сушкевичъ, Корнило Устяновичъ, Іванъ Яблонкъ.

На досвѣткахъ нової ери.

IV.

Але якій-же интересъ для насъ, Русиновъ, сидячихъ въ „глухомъ кутѣ“ всякої політичної системи, безсильнихъ и обезсилованихъ всѣми способами, може мати нова доба въ европейской політичній жизни? Чи стоить намъ и дивитися на тѣ філі, здигаючися десь тамъ на далекомъ всходѣ або заходѣ, а отвертати хоч на хвилю поглядъ отъ своихъ насущныхъ, домашніхъ справъ?

Конечно, отъ своихъ насущныхъ, домашніхъ справъ очей анѣ — що найважнѣйше — рукъ роботящихъ отвертати не треба, — але зъ того ще не выходить, щобъ не потрѣбно було часъ бѣти часу провести окомъ и по тѣмъ широкомъ та змѣнивомъ морю, що зовесь европейскою політикою. Зъ тогого мора, правда, не може прйті до насъ пїяка несподѣвана, а головно, пїяка незаслуженна и незароблена благодать, — але може прйті богато лиха, котре, знаючи его за часу, мы перазъ могли-бѣ хоч по части отвернути. Чуючи свою слабосильностъ въ Галичинѣ и добре памятаючи, що політика чи слится только съ силами, а не съ претенсіями

ми и не съ жалобами, повинній мы ненастансно и невпинно працювати надъ тымъ, щобъ виробити у себе силу, повинній организуватися на всѣхъ точкахъ, вносити чимъ разъ бѣльшу свѣдомостъ народу и політичну въ масы нашого народа, щобъ втягнути его до якъ найсильнѣйшиї акції для его-жъ власного добра. Але якъ той мореходець, що не толькъ мусить дбати о доброту и солидності своего корабля и о заоштреньї его якъ пайївшими приборами и лаштунками, але крѣмъ того бачнимъ окомъ мусить слѣдити за всѣми змѣнами атмосферы, щобъ выбрать для своїхъ плавби якъ найкрасшу погоду и спріяючій для себе вѣтеръ, — такъ само и намъ крѣмъ усильної працї надъ нашою внутрішньою організацією треба такожъ сильно взырати на широке море заграницної політики, щобъ не пропустити — якъ се доси неразъ вже лукалося — користної поры для живѣйшиї акції и не пуститися съ своїмъ слабимъ судномъ плыти противъ води и вѣтра.

Яко народъ, роздѣленій мѣжъ двома величими комплексами державними, Россією и Австро-Угорчиною, мы може й нѣколи не переживали ще пори такъ дивної и ситуації такъ двозначної, якъ таї, котре готує намъ надходяча доба. Въ давніхъ кухарскихъ цехахъ дуже часто „майстернікомъ“ кухарської штуки уважалося приготуванье щупака въ такій способѣ, щобъ не краючи его, одну половину усмажити въ меду, а другу зварити и подати „на зимно“, въ студенци. Підслідки багатьохъ признакъ судачи, мы мѣркуємо, що ролю того щупака прйтідеся сими часами отограти намъ, рускому народови. Бо коли Россія, кидаючись въ обніята централістичної політиції, стремить до придавловання народностей недержавнихъ, въ тѣмъ числѣ и нашої рускої, и готовится „подати насъ зовсѣмъ на зимно“, то въ Австрії при дальшомъ розвою системи автономично-федералистичної не можна сумніватися, що и намъ прйтідеся съ часомъ, особливо при нашої неустаючої працї надъ своимъ скрѣплењемъ, полізати хоч трохи меду благодати тої системи. Зъ уваги на цѣлість нашого народа, таке двоисте трактуванье не можна уважати користнымъ; ну, але-же користна для цѣлого нашого народа консталіція політична, то були-бѣ справѣ „два гриби въ борцѣ“, було-бѣ що майже печуване въ історії. И хоч якъ живо мусить

обходити наше доля нашихъ братівъ за кордономъ, то все-жъ таки мы, не можучи зъ своїхъ сторона допомогти имъ, мусимо попередъ всего гладѣти на нашій власній обставини, добре знаючи, що коли-бѣ тѣ нашій обставини якъ-небудь значно поправилися, а намъ своїми власними силами удалось користну змѣну якъ пайївшіе взыскати на хосенъ и скрѣплење власної народності въ Галичинѣ, въ такомъ разѣ и братя наші за кордономъ съ бѣльшимъ довѣріемъ и съ бѣльшою певностю будуть могли до насъ звернути свои очі.

Признаки нової змѣни въ угрупованію суспільно-політичніхъ силъ у внутрії Австрії стаються Ѷти якогось часу чимъ разъ замѣтнѣйши. Особливо становище Поляківъ починає бути якось дуже неясне. Газеты ихъ, звичайно надъ мѣру горді и певні свого, значно спустили зъ тону, особливо по новомъ роцѣ, коли розбіглася вѣсть о трицѣсарському союзѣ, и въ грудяхъ польськихъ фантастовъ защемлювалася ще разъ надѣя на швидкій конфліктъ мѣжъ Австрією и Россією и на можливе въ мутній водѣ того конфлікту зловленіе пожданої рибы — реставрації Польщі въ давніхъ границяхъ. Підслідъ впливомъ тої ошуканої надѣї почали они робити „обрахунокъ совѣсти“, а ради обрахунокъ всѣхъ добryхъ и зlyхъ дѣлъ „польської делегації въ Вѣдні“, т. е. польського „Кола“ посолського. И отъ показалося, що добryхъ дѣлъ тої делегації було на волосокъ, а недобryхъ результатовъ єї працї не мѣхъ. Съ завзятостю роздрізнихъ почали польські газети використовувати „головній грѣхъ“ „Кола“, и начислили ихъ певно бѣльше якъ сїмъ, хоч очевидно всѣхъ не використовували. „Децентралізації“ желѣзниць нема, — говорилось въ той орігінальній сповѣді публичній, — а податокъ бѣти нафтіи и руїна краївого нафттарства єсть! Затвердженія угоды индемізаційної (хоч для краю некористної, але й іншими країмъ дуже немилої) нема, а податокъ бѣти гораєнь и руїна краївого (recte панського) горальництва єсть! Медичного факультету у Львовѣ нема, а обсадженіе товстыхъ посадъ при будовѣ желѣзниць Нѣмцями — єсть! Могли-бѣ ще були додати тѣ панове, що „желѣзница трансверзальна єсть, а 625.000 зр. обѣцьаныхъ Каминському и взятихъ зъ Лендербанку — нема, и вияснили, що забравъ тѣ гроші, такожъ

Очерки історії української літератури XIX. столѣття Н. І. Петрова. (Київъ, 1884.)
(Критичний оглядъ.)
(Дальше.)

Въ XVIII столѣтю розпочався въ Москвії першій рухъ до освѣтъ, першій починъ прилученія Россії до Європи. Петро I, прорубавши въ Европу дно, загадавши користної для Москви таїко для України гадко — перенести освѣтъ въ Кіївъ въ Москвішину; єму першому мы приписуємо гадку — викорінити українську інтелигенцію, денационализувати єї. Єнъ добре розумівъ, що найлічіше його достигнути — знищивши въ Кіївѣ органи національної освѣтъ и вавзываючи освѣченыхъ Українцівъ прадавати на дівочині. И отъ XVIII вѣцѣ єї українською інтелигенцію почало творитися таке саме „обрученіе“, якъ колись творилося „ополячувань“.

Освѣченій Українцѣвъ волю, а бѣльше неволю ишились не только въ заведеныхъ ними школахъ, але и въ нихъ самихъ, якъ примѣромъ св. Іннокентія въ Іркутску, св. Дмитро въ Ростовѣ. Українцѣвъ въ XVIII вѣцѣ просвѣтили Россію и піднесли її культуру, и исторія Россії повинна во вѣки почитати такихъ Українцівъ, якъ Бантышъ-Каменський (зъ Нѣжиня), Безбородко (зъ Глухова), Завадовський, Трощинський, Кошубъ, і пр. и пр. Очевидна рѣчъ, що Українцѣвъ примушений працювати не на родинѣ а на чужинѣ, не могли-жъ працювати надъ рођеною мовою, надъ рођнимъ

бѣ при такихъ умовахъ українське письменство цѣлкомъ було зникло, то нѣчогосенько не було-бѣ дивного! А то-жъ спрѣдѣвъ дивно, що оно не вмерло, не зникло; якъ и не давили его, а не задавили! Оно ожило, воскресло, и живе! Отсіє диво! Трупи встали

И очі розкрыли,
И братъ съ братомъ обнялися
И проговорили!

Безконечно крѣпка духовно, безконечно бояга праця природы того народа, въ котрого при такихъ тяжкихъ обставинахъ вийшли и виходять українській письменники, отей правдивїй мученики за любовь до родини и народа! Народъ, котрый давъ світові українській письменності XIX вѣку — такій народъ во вѣки не вимре, не поляже!, бо на сторожі коло него буде стояти — его родне слово!

П. Петровъ інакше думає: ему здається, що умовы національного життя въ Українѣ въ кінці XVIII и въ початку XIX столѣття не мѣшили розвою українського письменства въ XVIII в., „а треба було українське письменство подвигти форми пануvalого російського письменства“. Се похоже на те, якъ бы чо-то зробили письменникамъ, якъ-же не то въ Галичинѣ, а певно и въ Українѣ або зовсѣмъ не знають, або знають вельми мало, и якъ въ розвою українського письменства не мали жаднѣсенького впливу и ознаки! Примѣромъ, кого крѣмъ п. Петрова интересуєвавъ коли або интересуєвавъ К. Думитрашко?

(очевидно ѿ не самобутній, а позичений у Великороссії!), Носенко-Бѣлецкій, Кореніцкій, Писаревскій і т. п.? Написали они, якъ котръ наплакавъ; і. пр. Степанъ Писаревскій написавъ чотири коротенькі етишки та не виганувъ въ свою книжку і удѣливъ доволъ мѣсяця такимъ письменникамъ, якъ-же не Іванъ; або Кореніцкій написавъ одну байку і нѣкчиму „сатирицку“ поему „Вечорницѣ“, і за се Петровъ удѣливъ єму въ своїй книжцѣ три сторони. Можна-бѣ дикувати за таку щедрості п. Петрова, хоч-бы съ щедрості его вимагалася лише його осбійними симпатіями до буреактівъ і товаришівъ по академії, се-бѣ дарма було, коли-бѣ авторъ книжки хоч капелиночку бувъ справедливимъ и для іншихъ письменниківъ, і не такій скнарый на мѣсці въ своїй книжцѣ для тихъ Українцівъ-письменніківъ, котрýchъ не можна не вважати яко

Резолюція въ справѣ Василіанськихъ монастырѣвъ, маюча предложитися на Вѣчі львівськихъ Русиновъ дні 22. цвѣтня (4 лат. мая) 1884.

Дні 3 (15) червня 1882 р. отдано гр. к. монастырь оо. Василіанъ въ Добромули съ принадлежнимъ до него фундаційнимъ майномъ и темпораліями въ заряд членовъ рим. кат. ордена Іоанітівъ, поручивши имъ кромъ того выхованіе гр. кат. молодїжи, приговляючи до життя монашеского почину и устава св. Василія Вел.

1. Зваживши однакъ, що передача та противите рѣшучо воли и заслугеніемъ основателю и ктитору сего монастыря, выраженнымъ якъ найсвятіше въ дотичній фундаційній грамотѣ въ д. 23 серпня 1613 р., въ ктиторъ съ цѣлою рѣшучостю и въ способѣ недопускаючій нѣякою другою інтерпретацією заявлено, що толькъ виключно одинъ членъ Василіанського чина суть и можуть бути право-и-непорядковими властителями и розпорядителями тихъ великомудріми ктиторами дарованихъ земель и маєтківъ, и въ ктиторъ, для тихъ вѣра-їїшого обезпечення тихъ постілостей и релігійної свободы за оо. Василіанами, находится крѣль тогого застереженіе, що кождый, кто-бы поваживши ванепоконти ихъ будь въ реальнихъ правахъ будь въ выполнению ихъ прастарыхъ обрядовъ по установамъ грекої церкви, повиненъ буде уплатити имъ 10.000 дукатовъ золотомъ.

2. Зваживши, що правосильностъ тої фундаційної грамоти въ цѣлому объемъ єї узана австрійскимъ правительствомъ, о чѣмъ свѣдчить клязула ц. к. краевої табулѣ въ 1 мая 1784 р., и що постановы наведеної грамоти не стратили и не могли стратити своєї обовязуючої сили —

3. Зваживши, що отнятые агаданого монастыря и належачихъ ему маєтківъ дотеперьшиими легальними ихъ властителями и передача тихъ-же въ руки такій, ктиторъ, не мають до того не толькъ нѣякого права, а навѣть и найменшого титулу, противится не толькъ постановамъ кодексу цивільного але и артикулов XV основныхъ законовъ держ. въ 21 грудня 1867 р., ктиторъ запоручавши всѣмъ твариствамъ церковнимъ право власності и посвѣдання маєтку и фонду, призначенихъ на цѣли релігійній або учебній —

4. Зваживши, що передача тая довершилась не толькъ безъ попереднього засягнення опінії и згоди правної репрезентації чина оо. Василіанъ, но такожъ и противъ его волї, заманифестованої въ численныхъ протестахъ, внесенныхъ якъ до папскаго престола, такъ и до ц. к. центрального правительства —

5. Зваживши, що зарадъ згаданого монастыря въ Добромули и его дотації доставлено именно въ руки Іоанітівъ т. е. ордена, дѣяльність ктитору врѣзалаася якъ найпачальнішими слѣдами въ історії рускої народности и рускої церкви —

6. Зваживши, що противозаконне відвореніе руского народа и церкви непріязненно розположеного ордена Іоанітівъ въ монастыри гр. к. обряду, именно же порученіе ему выхованія рускої молодїжи уважається цѣлью жительствомъ нашого краю причинною розвиличного рода шкодливихъ агитацій и злишного тревожження умовъ, а що нѣякъ въ интересѣ краю а тымъ менше въ интересѣ держави лежати не може —

7. Зваживши, що дотеперьшина дѣяльність Іоанітівъ въ Добромульському монастырі, отнятому оо. Василіянамъ, началася отъ такихъ нововведеній, ктиторъ вносить неоспоримій знаменіе стремленіе до его латинизації, въ наслѣдокъ чого существуюче затревоженіе умовъ посередъ вѣрнихъ руского обряду, якъ межи клиромъ такъ и мирянами, прибирає въ дні на день чимъ разъ ширші розмѣри —

8. Зваживши, що відворений въ Добромульському монастырі Іоаніти почали посягати вже такожъ и за другими Василіанськими монастырями въ Галичинѣ, щобъ тими-же въ тихъ самихъ рускому народови и обрядови ворожихъ цѣляхъ овладѣти, що угрожає ще бѣльшими стѣсненіями и оскорбліннями правъ и свободъ рускої церкви и обряду, не смотрячи на запорученія папскихъ буль и державичныхъ законівъ, а въ мѣру того и чимъ разъ серіознішими загальними занепокоєніемъ и невдоволеніемъ руского народа —

9. Зваживши, що польська законъ въ 7 мая 1874 р. (ч. 16 В. а. д.) обовязкомъ держави есть стерегти и хоронити цѣлости и зарядъ церковнихъ маєтківъ, а тымъ самимъ не допускати нѣякихъ посторонніхъ вмѣщувань —

10. Зваживши въ конці слова Єго Превоєх. міністра вѣроисповѣдань, звившого рускимъ посламъ въ думѣ державній д. 5 л. марта 1883 р., що вис. правительство на введеніе Іоанітівъ въ Добромульській монастырь згодилось толькъ условно и що оно въ тѣмъ отношенію має зовсімъ свободну руку, т. е. що если толькъ интересъ держави и краю того требовати будуть, оно може изъ кождой хвили видалити Іоанітівъ и вернути монастырь въ Добромули его первоутнімъ властителямъ и управителямъ —

Домагаюся всенародне Вѣче Галицькихъ Русиновъ, вѣтвите 17 (29) червня 1883 р. у Львовъ въ виду наведенихъ мотивівъ, а именно въ вагіду на внутрішній миръ краю а тымъ самимъ и на интересъ держави:

I) Безприволочного отборана въ 1613 р. въ власть Іоанітівъ переданого гр. к. монастыря въ Добромули съ належими маєтками и введенія оо. Василіянъ въ 1613 р. и телѣвъ фундаційніхъ назадъ въ 23

II) Строго примѣненія закона въ 1867 р. подлежачай виключно автономії рускої церкви, якъ Іоанітівъ, поручивши имъ кромъ того выхованіе гр. кат. молодїжи, приговляючи до життя монашеского почину и устава св. Василія Вел.

Зъ уваги, що бѣть ухвалена тої всенароднімъ рускимъ Вѣчеть десять мѣсяцівъ, а выс. правительство неуважало отвѣтнімъ предпринятіи пайцезначній мѣры, що положиць дальшому нарушенню автономії церкви;

Зъ уваги, що дні 12 (24) цвѣтня передано монастырь оо. Василіянъ въ посвѣданье выхованыхъ Іоанітами мовъ помежи вѣрными руского обряду межи духовенства такъ и мирянъ не уменшилося, але въ наслідженіи тѣхъ повѣтшого факту переданія Лаврівського монастыря съ кождымъ днемъ що-разъ змагається,

Вѣче львівськихъ Русиновъ, въ виду цѣлості повисну резолюцію, узятої всенароднімъ рускимъ Вѣчеть, вибраної представивши тяжкі кривди нашої нарушеньї автономії у репрезентантовъ выс. правительства и у папского пунічного таємного такожъ у престола Єго Велісаря домагалася іменемъ галицькихъ Ревіволовенія справедливихъ жадібъ, висунути повисшої резолюції.

ПЕРЕГЛІДЪ ПОЛІТИЧНИХЪ

Австрійско-Угорска Монархія

(Рескриптъ министерства справої въ справѣ конфискату), о котрому була згадка въ "Дѣлѣ" інтерпретується въ рівній спосібъ, бо дотеперъ що ве оголошений текстъ его. Після вѣстей, наслідомъ оташено въ Вѣдці, має се змѣнити розпорядженіе видане въ той спосібъ, що лиши тимъ газетамъ въказаній інкримінованихъ мѣсяця въ виду новихъ числівъ газетъ, котрьхъ видаються на мѣсце інкримінованихъ уточненіїхъ новій статії. Рескриптъ сей має бути викликаний симъ, що редакція газетъ вѣрно-ж провінціональнихъ, (до сихъ звичайно скупу) сконфискованихъ заступали въ новихъ виданняхъ другими лиши лашали мѣсяця бѣль, а правителівъ въ тоймъ демонстрацію. — Ми вздергнули мотиви сего найновішого ряженія, — котре підъ взглядомъ про на кождий случай дуже интересе, — и одноажды поминути питання: де коячите прасы, а де зачинаюся чужіи виступи вентивної цензури?

(Въ справѣ рѣвноправности якожій судъ краєвый въ Бернѣ видає въ тересне рѣшеніе, котре для питання рівності народностей передъ судомъ має гільзость. Въ одній случаю рѣшило краєвъ Бернѣ, що заступникъ сторони, котре ческою мовою, на основѣ розпорядженія кового, не єсть обовязаний принять відловлювану въ ямецькому языцѣ стілізованій зажаленіе, внесене до вищого суду, що зовсімъ противне рѣшеніе, покликаніє тиахъ на се, що підля арт. II въ III зак. передъ закономъ всѣ обывателі рівніяне въ 19 цвѣтня р. 1880 поставили, що въ справахъ каріти альбо має бути виготовленій, въ такої же обжалованій, се розпорядженії однакожъ лишь до кореспонденції відомичихъ, судовихъ и прокураторій меже сторонами и властямъ автономічніхъ ду того ти постановы зовсімъ не вишинали приватного, а въ другої сторони ему отмовити права, уживати беоди въ Моравії языкомъ країнськимъ.

(Въ соймѣ угорському) велася цвѣтна дільша дебата надъ закономъ въ виду. Гр. Алонії поставивъ бути вишина въ часівъ богослуження въ неділі и вікі и каварії були замкнені. Коміса ви, котрой оточулено се виесено, про его откіннута, а позаякъ той самъ такожъ міністеръ торговель, то вишина Алонії съ деякими модифікаціями, належно такої стилізації закона, підля обовязкомъ властей політичніхъ, тамъ въ вимагає сего, вихъ замкнити. На се залишила міністеръ торговель, то вишина Алонії съ деякими модифікаціями, належно такої стилізації закона, підля

пема!" Але того головного грѣху публичній обвинитель "Кола" не піднесли, — очевидно ихъ любимицъ Іоаніти висили имъ добрѣ, що въ политичніхъ сповѣдахъ перазъ дуже добри услуги робити преславна reservatio mentalis, — тиже бѣль, що велика часть и самыхъ обвинителівъ була при помочи звѣстныхъ "Schweigeld-дѣлъ" впутана досить погорорвимъ способомъ въ ту "гопорову" справу. Мѣри головныхъ грѣховъ "Кола" довершило дімовлене правительствомъ удѣленье міліонової пожички для ликвидації банку селянського, т. е. для ратованія въ першій линії бувшихъ директоровъ того банку, а такожъ іншихъ пановъ, котрі чи то гроши краївъ чи приватніхъ замоталися въ те не менше бѣль попередніхъ "гопорововъ" дѣлъ. Досить того, що польські газети, починаючи "Gaz. Narodowу", а кончачи "Czas-омъ", зъ рѣжніхъ боковъ посыпали завзятій стрѣлы па "Кола" польськимъ въ Вѣдни, винчи его о "hanieba zdradę", а въ найлѣпшому разѣ о "zly hutog", т. е. евентуально о гумористичне а не серіозне трактуваніе справъ краївъ. Провідникъ "Кола", п. Грохольський, замѣсть, якъ доси бувало, пустити помимо ушей газетиарійскіхъ нападівъ, взявъ ихъ собі наразъ дуже до серця, и, якъ вже колька разомъ донесли телеграми, задумавъ зрець свого провідника въ "Колѣ". Очевидна рѣчъ за тимъ, що и газетиарійскій напади и злій гуморъ п. Грохольського мусить мати підъ собою якусь глубшу підставу, мусить бути симптомами якогось іншого, важливішого явища. На те патиця и повний резигнації тонъ "одного з найзнатнішихъ членовъ Кола польського", котрій въ обширній статї въ 92, 93 и 94 ч. "Czas-u" розбирає теперішнє положеніе Поляківъ въ Австрії супротивъ піднятыхъ зъ Галичини журналистичніхъ криківъ. "Може бути, — пише дні, — що нові выбори за повтора року принесуть намъ упадокъ теперішніхъ правицъ, бо годъ предвидѣти сили борючихъ напрамовъ?", а надто ихъ богатої памѣрилось противъ насъ и нашихъ засадъ, — але тогодь катастрофа прїде сама зъ себе, не обтяжуючи напої совѣсти, що мы самі си сотворили". Якъ базимо, тонъ сей дуже далекий бѣль тоні певності, съ якою члены "Кола" звикови були ще до попередньої. Правиця, — пише дні, — що нові выбори за повтора року принесуть намъ упадокъ теперішніхъ правицъ, бо годъ предвидѣти сили борючихъ напрамовъ?", а надто ихъ богатої памѣрилось противъ насъ и нашихъ засадъ, — але тогодь катастрофа прїде сама зъ себе, не обтяжуючи напої совѣсти, що мы самі си сотворили". Якъ базимо, тонъ сей дуже далекий бѣль тоні певності, съ якою члены "Кола" звикови були ще до попередньої. Правиця, — пише дні, — що нові выбори за повтора року принесуть намъ упадокъ теперішніхъ правицъ, бо годъ предвидѣти сили борючихъ напрамовъ?", а надто ихъ богатої памѣрилось противъ насъ и нашихъ засадъ, — але тогодь катастрофа прїде сама зъ себе, не обтяжуючи напої совѣсти, що мы самі си сотворили". Якъ базимо, тонъ сей дуже далекий бѣль тоні певності, съ якою члены "Кола" звикови були ще до попередньої. Правиця, — пише дні, — що нові выбори за повтора року принесуть намъ упадокъ теперішніхъ правицъ, бо годъ предвидѣти сили борючихъ напрамовъ?", а надто ихъ богатої памѣрилось противъ насъ и нашихъ засадъ, — але тогодь катастрофа прїде сама зъ себе, не обтяжуючи напої совѣсти, що мы самі си сотворили". Якъ базимо, тонъ сей дуже далекий бѣль тоні певності, съ якою члены "Кола" звикови були ще до попередньої. Правиця, — пише дні, — що нові выбори за повтора року принесуть намъ упадокъ теперішніхъ правицъ, бо годъ предвидѣти сили борючихъ напрамовъ?", а надто ихъ богатої памѣрилось противъ насъ и нашихъ засадъ, — але тогодь катастрофа прїде сама зъ себе, не обтяжуючи напої совѣсти, що мы самі си сотворили". Якъ базимо, тонъ сей дуже далекий бѣль тоні певності, съ якою члены "Кола" звикови були ще до попередньої. Правиця, — пише дні, — що нові выбори за повтора року принесуть намъ упадокъ теперішніхъ правицъ, бо годъ предвидѣти сили борючихъ напрамовъ?", а надто ихъ богатої памѣрилось противъ насъ и нашихъ засадъ, — але тогодь катастрофа прїде сама зъ себе, не обтяжуючи напої совѣсти, що мы самі си сотворили". Якъ базимо, тонъ сей дуже далекий бѣль тоні певності, съ якою члены "Кола" звикови були ще до попередньої. Правиця, — пише дні, — що нові выбори за повтора року принесуть намъ упадокъ теперішніхъ правицъ, бо годъ предвидѣти сили борючихъ напрамовъ?", а надто ихъ богатої памѣрилось противъ насъ и нашихъ засадъ, — але тогодь катаstroфа прїде сама зъ себе, не обтяжуючи напої совѣсти, що мы самі си сотворили". Якъ базимо, тонъ сей дуже далекий бѣль тоні певності, съ якою члены "Кола" звикови були ще до попередньої. Правиця, — пише дні, — що нові выбори за повтора року принесуть намъ упадокъ теперішніхъ правицъ, бо годъ предвидѣти сили борючихъ напрамовъ?", а надто ихъ богатої памѣрилось противъ насъ и нашихъ засадъ, — але тогодь катаstroфа прїде сама зъ себе, не обтяжуючи напої совѣсти, що мы самі си сотворили". Якъ базимо, тонъ сей дуже далекий бѣль тоні певності, съ якою члены "Кола" звикови були ще до попередньої. Правиця, — пише дні, — що нові выбори за повтора року принесуть намъ упадокъ теперішніхъ правицъ, бо годъ предвидѣти сили борючихъ напрамовъ?", а надто ихъ богатої памѣрилось противъ насъ и нашихъ засадъ, — але тогодь катаstroфа прїде сама зъ себе, не обтяжуючи напої совѣсти, що мы самі си сотворили". Якъ базимо, тонъ сей дуже далекий бѣль тоні певності, съ якою члены "Кола" звикови були ще до попередньої. Правиця, — пише дні, — що нові выбори за повтора року принесуть намъ упадокъ теперішніхъ правицъ, бо годъ предвидѣти сили борючихъ напрамовъ?", а надто ихъ богатої памѣрилось противъ насъ и нашихъ засадъ, — але тогодь катаstroфа прї

шению постановы закона въ р. 1868 и завѣзве ихъ до точного выконуванія. Апопій уважає себе узникомъ отповѣдю Тисои и бере свое внесеніе назадъ. — При §. 116 принялъ додатокъ, послѣ котораго женщины черезъ 4 пѣдѣль по положѣ матоуты бути вольнѣ бѣтъ установлена умовою працѣ, хочь черезъ то не буде розвязане отношеніе контрактове. — На другій день приступила палата до другого и третьего чтанія проекту закона про мыслового, который представлялся вже справою залагодженою.

(Высша палата ради державної) принялъ днія 28 и. с. цѣтніи законъ о оподакованію гораленъ, при чѣмъ по мысли компромису, заключенаго межъ австрійскимъ а угорскимъ правительствою, змѣнено деякіи точки рѣшениа, запавшаго въ палатѣ посольской. Найбѣльшими противниками нового закона въ палатѣ послѣдовали галицко-польскіи шляхтичѣ; солидарно съ послезнѣ пойшли такожъ заступники польско-шляхотскихъ интересовъ въ высшей палатѣ, которыхъ рецензантъ Поляновскій запротестувавъ противъ „всякому покривленію интересовъ економичнѣхъ галицкихъ шляхты, которые быши дальше, якъ дотыче рѣшениа палаты посольской.“ Въ виду такихъ аргументовъ не легку мавъ задачу министеръ-родакъ дрѣ Дунавскій, которому яко министрови скарбу припала роль сборовъ интреображеніи державы. Оия покликавася именно въ своихъ выводахъ на те, что дохѣдъ въ податку бѣтъ гораленъ зменяется що року, а въ виду того мѣсто правительство взяли подъ розвагу реформу, которая не має на цѣлі финансового взыскыванія, лишь привернене давнѣшнаго доходу. Въ Галичинѣ буде на 553 гораленъ, 482 свободныхъ бѣтъ контролѣ, а новый законъ хочь дѣлкнѣ партикулярныхъ интересовъ, то представлена для державы конечными. Въ дискусії специальной пропонувавъ ще гр. Леви Туль змѣни деякіихъ параграфовъ, однакъ по промовѣ министра Дунавскаго и щефа секційного Бавимартнера принялъ палатѣ цѣлый законъ щобъ внесеніе комисіи. Отакъ приступлено до третьего чтанія. — На тѣмъ самомъ засѣданію принялъ палата такожъ законъ о еколоатациіи нафты въ Галичинѣ и Буковинѣ въ другомъ и третомъ читанію въ такомъ самомъ реченію, якъ рѣшила палата посольска.

ЗАГРАНИЦІЯ.

Россія. Дуже цѣкаву статію приносить „Schles. Ztg.“, якъ увѣряє, що дуже вѣрного жерела россійского, въ якій способъ повстало зближеніе Россіи до союза піемецко-австрійского. Зближеніе то настуло, якъ каже згадана газета, заразъ по смерти кн. Горчакова и таки мимо его воли черезъ него самого. Коли именно по смерти Горчакова теперѣшній министръ Гирсь переглядавъ и порядкувавъ его папери, знайшовъ межи іншими такожъ приватну кореспонденцію Горчакова съ кн. Бисмаркомъ. Въ кореспонденції єривъ кн. Бисмаркъ Горчакову — и то ще въ часѣ, коли союзъ австрійско-нѣмецкій не бувъ заключенъ — предложение, що Россія приступила до сего союза. Дивна рѣчъ, що кн. Горчаковъ съ єї кореспонденції нѣкому нѣкого не згадувавъ. Коли отже Гирсь предложивъ єю кореспонденцію цареви, зумѣвся сей и не мало се его обуривъ, що такъ зважає на кн. Горчакову. Наслѣдкомъ сего було, що Гирсь заразъ выбравшися въ дорогу до Варцина, де безъ всякого взгляду залівъ заразъ кн. Бисмаркови о постулованію покойного канцлера и заразомъ обявивъ готовность Россіи до прієднання до піемецко-австрійского союза. Въ звязкѣ съ тимъ має соглати такожъ уступленіе Сабурова, который, якъ звѣто, єсть вѣрнимъ ученикомъ Горчакова. — Петербургскіи журналы доносять, що правительство россійске расположало и веде енергично переговоры съ правительствомъ нѣмецкимъ въ цѣлі заключенія торговельной угоды, при сѣмъ додають журналы, що якъ давнѣшнѣ цѣла суспільність россійска дуже була противна єї угодѣ, такъ зновъ найнѣ наступила змѣна и въ Россіи ради дождають сеї угоды. — „Правит. Вѣст.“ доперга теперѣ заперечує тому, будь-бы россійскіи войска під часъ занятия Мерва мусѣли вести сильну борбу съ тамошнми жителіями. Дальше доносять сей журналъ, що россійскіи корпусъ експедиційн, висланы до мервскога оазиса, занявъ вже однѣсеньку въ Мервѣ крѣпость Кошутъ-Ханъ-Калу, заложену ще 1855 ханомъ Кошугомъ, и сеї укринило вже зовсімъ власть россійску въ Мервѣ. — Дуже характеристичн для внутрішнїхъ россійскихъ отношеній рефлекси робать „Соврем. Извѣст.“ и для того наводамо ихъ тутъ дословно. „Зѣ отки маємо брати охоту до жити, каже газета, и якими гадками жити? Если були які внутрішній интереси, то они вже заумерли. Найнѣ всѣ на все стали рѣвнодушн. Єо и які-ж настѣ вирочимъ піддержували интересы? Не буде зовсімъ грѣхомъ, коли скажемо отверто, що черезъ чверть вѣку жили мы лишь для мертвого золотого тельца, але теперѣ вже и въ тѣмъ напрямъ наступила ликвидација. Може справы економичн, такъ для настѣ жизненій на дѣлѣ настѣ займають? Нѣ. Що небудь настѣ розбудить изъ спу, проминає скоро; безъ виѣшнаго настуру не розбудимося зъ спу будемо жити существованьемъ безъ самосвѣдомости.“

Нѣмеччина. Глубоке враженіе зробило открытие посла Рахтера на засѣданію комисіи державної ради для закона соціалистовъ, отбувшися 26 цѣтнія. На засѣданію сѣмъ ходило о резолюцію Виндгорста, дотыкаючу закона противъ уживанія варивныхъ матерій. Министръ Егіхеръ говоривъ о техничнхъ трудностяхъ такого закона и сказавъ, що трудно навѣтъ подати добру

дефиницію варивныхъ матерій; тоды вставъ Рихтеръ и сказавъ, що після того, що скажавъ Путкамеръ, можна-бы спытати: Чо хоче на- сампередъ кровъ побачити? Въ роцѣ 1878 до бѣмъ днівъ законъ бувъ готовый. Сей законъ єсть далеко скорше потребный, якъ законъ о соціалистахъ, который позднее єще правосильній аже до 30 вересня. Для чого-ж правительство не роскаже явно хочь о тѣмъ, що вилоджено въ Франкфуртѣ и Ельберфельдѣ. Коли ставили памятникъ „Германії“ въ Нидервальдѣ, приготовлено тоды страшній атентат на піемецкого цѣсара. Тамъ арештовано якогось Райндорфа, а съ нимъ ще і бѣмъ другихъ людей, зъ котрыхъ двохъ вилоджено, що підъ памятника положено въ дреновій рурѣ 16 фунтівъ динамиту и только черезъ то, що динамитъ замокъ, експлозія не вилоджена. Два дні пізнѣшній бѣкапано динамитъ і спалено его бѣзъ якихъ заліхъ наслѣдківъ. Въ наслѣдкѣ сего заявленія приято резолюцію Рахтера: „Рада державна зволить постановити, що під часъ теперїшнїхъ сесій сполученій правительства внеси законъ, що зробити разъ ко- нецъ уживаню и приготовлюваню варивныхъ матерій въ злонамѣреныхъ цѣляхъ. Открытие сеї Рихтера зробило не только въ Берлінѣ, але і въ цѣлій Нѣмеччинѣ бѣже прикро враженіе, а поза- якъ правительство доси тому не заперечило, то все тое здеяло бути правильнімъ. Яко доношеніе до того открытия вилоджено въ „Берлінѣ“, що анархисты самі вилоджили динамитъ що підъ памятника, а одну частъ єго ужили до експлозії въ шатрѣ коло Нидервальдѣ, котра однакожъ на щастіе не наробила жадного лиха. Правительство упорно о вѣбъ мовчало.

Болгарія. Недавно доносили мы о вѣчахъ, якій отбувалися такъ въ Болгарії якъ і въ сусѣдній Румеліи въ цѣлі сполученія роздѣленого болгарскога народу въ одну державу. Найнѣ, якъ доносять „Pol. Согр.“, рухъ сеї и вѣчъ вже зовсімъ устали. Дуже богато причинило до сего то, що россійскій представитель въ Болгарії Конандеръ заявивъ желанье россійскога правительства, що рухъ сеї уставъ. Въ кружкахъ болгарскіхъ толкують собѣ то въ двоїжкѣ способѣ. Причиною такого категоричнаго жаданія Россії суть разъ дружай отношенія петербургского кабинету до кабинетовъ въ Берлінѣ и Вѣднѣ и въходачи зъ сего отмѣнній взглядъ політичн, а друге та обставина, що петербургскій кабинетъ боїться, що єї незвичайний рухъ вольнѣхъ народъ въ очахъ болгарскога народу не вилодживъ князеви Але-коандрови за надто велику популярність. — Князь Александеръ вилоджавъ до Дармштадту. Въ перебѣздѣ задержався въ Вѣднѣ, де єї цѣсарь австрійскій перший отбѣдавъ і задержався у него півъ години. Се єї значеніе князя австрійскаго цѣсаремъ дуже мало вразило а заразомъ і здивувало всѣхъ супроводжаючихъ князя.

НОВИНКИ.

— Зъ Калуша одержали мы позавчера слѣдуючу телеграму: При выборѣ до ради повѣтової зъ курії сель, було голосуючихъ 145. Листа рускихъ кандидатовъ одержала 81 голосовъ, а листа пропавниковъ 66. Ми огже побѣдили!

— Зъ Кам'янки Струмилово одержали мы слѣдуючу телеграму: Зъ групи сель выбрано до нашої ради повѣтової 12 рускихъ кандидатовъ!

— Зъ Жидачева пишуть намъ: При выборѣ до ради повѣтової зъ курії сель выбрано самихъ (11) Русиновъ. На 165 голосуючихъ получили наші кандидати що-їмайне зъ 115 голосовъ. Утѣха и одушевленіе мѣжъ Русинами.

— Зъ Тернополя пишуть намъ: До нашої ради повѣтової выбрано зъ курії сель самі селянє:

1. Федъко Рем'янинъ, 2. Луць зъ Стегниновець, дуже честный Русинъ; 3. Котутъ, вилоджий читальній въ Глубочку; 3. Кондратъ Чорній, 4. Ів. Пиндусъ, 5. Романъ Волинець, 6. Ник. Дебельський, 7. Тим. Козловскій, 8. Кубдъвъ и 9. Ів. Ходорскій. Только послѣдній бувъ цирилічн польскімъ комітетомъ. Агітація зъ стороны Поляковъ була мала, а зъ сторони Русиновъ ще менша. Чотирохъ членовъ выбрано донерва по тѣснѣшому выборѣ. При першомъ голосуванні одержавъ бувъ о. Ер. Ходоровскій зъ Малашовичъ надъ 80 голосовъ, але комісія не підтвердила єго выбору за для того, що на одніхъ карткахъ було „Еразмъ“ а на другихъ „Ерастъ“.

— Въ Яворовѣ выбирѣ до ради повѣтової вилоджавъ не такъ щасливо, якъ можна було по ревніхъ заходахъ руского комітету надійти. Зъ 12 членовъ выбрано лише 4 кандидатовъ, пред- кладанихъ рускимъ комітетомъ: и Стеф. Трухима и оо. Іос. Лозинського, Іос. Гладишовскаго и Вас. Волошиньскаго. Крѣмъ тыхъ выбраній є. Ів. Голодинський, два дѣдичъ и 5 селянъ.

— Въ Бережанахъ и въ Городку вилоджавъ выборѣ до ради повѣтової дуже нещасливо. Печальній єе обявивъ! — Въ Коломиї вилоджавъ выборѣ середно.

— Присимо повторно нашихъ П. Т. Читателѣвъ тыхъ повѣтівъ, де отбились выбори до ради повѣтової, подати намъ ширше спроводзань зъ тыхъ выборівъ, а при именахъ варивныхъ зазначити ихъ народності, стань и политичн успосбленіе.

При случаю Вѣча львівскіхъ Русиновъ, можна надѣйтися, що отъ нашихъ читалень товариства и інституцій въ Галичинѣ и Буковинѣ насилуютъ численній телеграми и письма зъ заявленнями, що солидаризуються зъ резолюцією Вѣча. Такій заявленія єгъ чатадель и деякіихъ другихъ товариствъ могъ бытъ єго уважати переступленіемъ статутовъ, для якого мусимо зазначити, що членамъ, якъ такими, вольно вавѣтъ съ поїнами підписами заявленія въ сїмъ случаю надіяти.

— Комітетъ вѣчевий предложитъ Вѣчу яко кан- дидатовъ на отпоручниківъ до Вѣднія пп. Мих. Дамета и дра Омел. Огоповскаго.

— Русино-народній театръ закінчить въ недѣлю світанокъ въ Станиславовѣ и переїде до Богословчань. Тамъ въ второкъ (6 л. мая) дасть перше представленіе „Бѣдча Марта“, народна мелодрама въ 4 актахъ зъ спѣвами и танцами; въ четвергъ (8 мая) „Никола Довбушукъ“ народна оперета въ 3 актахъ зъ спѣвами и танцами; въ суботу (10 мая) „Великія риби“, комедія Балуцкого въ 3 актахъ и „Школяръ на вандровцѣ“, оперетка въ 2 актахъ зъ музикою Вербицкого, а въ недѣлю (11 мая) „Галька“ мелодрама въ 4 актахъ зъ музикою Монюшка. — Ще разъ поручасмо гостину нашого театру ласкавої увазѣ П. Т. Русинамъ окрестності Богородчань.

— Нашъ знаменитій писатель Іванъ Левицкій (Нечуд) зъ Кишинева пише намъ, що все ще терпить на здоровю и що небавомъ на пораду лѣкарівъ удастся на купелі до Щавницѣ. Надѣмо, що при случаю подорожи загостити п. Левицкій до Львова.

— Всѧк. о. Йосифъ Тишинський, парохъ зъ Завадова, деканата стрыїскаго, обходить сего року ювілій свого 50-лѣтнаго душпастирства (урод. 1809, ордин. 1834). Старенький ювілій заслуживъ о. Йосифъ Тишинський тѣшитися великою новагою і симпатію інтелігенції і народу цѣлою Стрѣшнинами, то жъ Стрѣшнин постановивъ обходить торжественно ювілій свого ветерана-патріота на Вознесеніе Христове. О. І. Тишинський зложивъ по случаю такъ щасливови хвилѣ въ своєму жити даръ ювілій на патріотичній цѣлі на руки Вл. проф. Івана Вахніянина въ Стрѣшно въ квотѣ 50 зп., а именно: для бурси въ Стрѣшно 10 зп., на дѣвоче воспиталище у Львова 10 зп., для убогихъ учениківъ рускої гімназії и для товариства „Школьна Помощь“ у Львова по 5 зп., для „Академичнаго Братьства“ 10 зп. и для „Кружка Правніківъ“ 10 зп. (Позвиші сумы, кромѣ 10 зп. на бурсу въ Стрѣшно, одержала наша редакція для передачи П. Т. товариствамъ і інституціямъ). Подаючи патріотичну жертволовість Всѧк. ювіліята до прикладу вѣдомості, вносямо вже теперѣ широкеречній окликъ „многая лѣта“ патріотови-ювіліатови!

— Загальний збіръ членовъ Ставропігійскаго Інститута для выбору старѣйшини, що заступника и въдѣль на рокъ єтихъ Томинії недѣль 1884 до тогї же недѣль 1885 року, отбувся єго року при численній участі. Старѣйшина дра Іс. Шараневичъ подавъ зборови обширне спроводзанье зъ дѣяльности Інститута въ ульявшомъ роцѣ. Старѣйшиною вибрано на єї рокъ зновъ дра Іс. Шараневича, а заступниками дра Ів. Добрянскаго и проф. Полянскаго. Вилоджовими же и ихъ заступниками выбрано пп. Волоса, Гавришеви, Ник. Гарасимовича, Геровскаго, Гладишовскаго, Кречівскаго, Клеметовича, Литинскаго, Огонівскаго, Палюха, Савицкаго, Савчинскаго, Сивуляка, Сушкевича и Яновскаго. До контрольної комісії вибраній пп. Бѣлорускій, Савицкій и Ясенецькій.

— Загальний збіръ членовъ Ставропігійскаго Інститута для выбору старѣйшини, єго заступника и въдѣль на рокъ єтихъ Томинії недѣль 1884 до тогї же недѣль 1885 року, отбувся єго року при численній участі. Старѣйшина дра Іс. Шараневичъ подавъ зборови обширне спроводзанье зъ дѣяльности Інститута на єї рокъ зновъ дра Іс. Шараневича, а заступниками дра Ів. Добрянскаго и проф. Полянскаго. Вилоджовими же и ихъ заступниками выбрано пп. Волоса, Гавришеви, Ник. Гарасимовича, Геровскаго, Гладишовскаго, Кречівскаго, Клеметовича, Литинскаго, Огонівскаго, Палюха, Савицкаго, Савчинскаго, Сивуляка, Сушкевича и Яновскаго. До контрольної комісії вибраній пп. Бѣлорускій, Савицкій и Ясенецькій.

